

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Kfv.III.45.073/2023/9.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Katalin a tanács elnöke

Dr. Bérces Nóra előadó bíró

Dr. Magyarfalvi Katalin bíró

Dr. Gyurán Ildikó bíró

Dr. Sugár Tamás bíró

A felperes: felperes neve
(felperes címe)

A felperes képviselője: dr. Frei János ügyvéd
(felperesi képviselő címe)

Az alperes: ... Vármegyei Kormányhivatal
(alperes címe)

Az alperes képviselője: dr. Sárdi Éva kamarai jogtanácsos

A per tárgya: munkavédelmi ellenőrzéssel kapcsolatos közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálattal támadott határozat: Pécsi Törvényszék 10.K.700.863/2022/15. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Pécsi Törvényszék 10.K.700.863/2022/15. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000 (azaz tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen további perorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálati eljárás alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes takarító munkakörben foglalkoztatott munkavállalója, ... (a továbbiakban: sérült) 2018. július 2-án 21 óra körüli időpontban balesetet szenvedett a ... Kft. (a továbbiakban: ... Kft.) HDF üzemi készáru raktárában. A balesetet közvetlenül megelőzően a sérült a HDF üzem irányába gyalogolt, amikor találkozott ... targoncavezetővel – a ... Kft. munkavállalójával –, akivel beszélgetni kezdtek. A beszélgetést követően a sérült fellépett a targonca lépcsőjére, majd a kijárat felé eső kereszteződéshez érve a mozgásban lévő targoncáról leugrott. ... a targoncával alacsony sebességgel jobbra elkanyarodott, és a targonca tömör gumi kerekével ráhajtott a sérült bal lábfejének külső szélére. A baleset következtében a sérült bal lábfejét és lábszárának alsó részét amputálni kellett.

[2] A 2018. október 15-én rögzített munkabaleseti jegyzőkönyv szerint a balesethez vezető ok az a szabályszegő magatartás volt, hogy a sérült felszállt és kapaszkodva utazott a targoncán, majd leugrott a mozgásban lévő targoncáról, nem használta a munkavédelmi bakancsát; a targoncavezető megengedte, hogy a targoncára felkapaszkodva utazzon.

[3] A Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 3.K.27.210/2019/7. számú ítéletével – az alperes e tárgyban meghozott határozatát a másodfokú határozatra is kiterjedően megváltoztatva – megállapította, hogy a baleset üzemi balesetnek minősül.

[4] Az alperes a kötelező egészségbiztosítási ellátásról szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) 67. §-a alkalmazásával fizetési meghagyásban kötelezte a felperest 5.664.877 forint a sérült munkavállaló egészségbiztosítási ellátási költségeinek és kamata megfizetésére. A fizetési meghagyás utalt a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.27.210/2019/7. számú ítéletében foglaltakra, továbbá arra, hogy a ... Megyei Kormányhivatal Pécsi Járási Hivatala Műszaki, Engedélyezési, Fogyasztóvédelmi és Foglalkoztatási Főosztály Munkavédelmi és Munkaügyi Osztálya a 2018. november 26-án kelt határozatában kötelezte a felperest, hogy gondoskodjon arról, hogy a helyváltoztatásra is képes emelőgépeken a munkavállalók szabálytalanul ne tartózkodjanak, illetve ne utazzanak.

[5] Az alperes a fizetési meghagyás kibocsátását megelőzően lefolytatott bizonyítási eljárás keretében tanúkat hallgatott meg és igazságügyi szakértői véleményt szerzett be. Megállapította, hogy a felperes megszegte a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 2. § (2), (3), (4) bekezdése, 4. §-a, 18. § (1) bekezdése, 40. § (1) bekezdése, 42. § a) és b) pontja, 47. §-a, 48. §-a, 54. § (1) bekezdés c), g) és i) pontja, (7) bekezdés a) és b) pontja, 54. § (2) - (3) bekezdése, (5) bekezdés a) - f) pontja rendelkezéseit, amely szabályszegések közvetlen ok-okozati összefüggésben álltak a munkavállaló munkabalesetével. Az alperes rögzítette azt is, hogy bár a targoncavezető is szabályt szegett, azonban harmadik féltől nem követelhető az egészségbiztosítási ellátások megtérítése, ha megállapítható a munkáltató balesettel összefüggésben álló munkavédelmi szabályszegése (Kúria 4/2012. számú munkaügyi elvi határozata). A Legfelsőbb Bíróság KK 25. számú állásfoglalása értelmében a munkáltató a felelősség alól csak abban az esetben mentesülhet, ha a baleset a sérült kizárólagos szabályszegésének következménye. Az igazságügyi szakértő szakvéleményében részletezte mind a felperes, mind a sérült munkavállaló részéről elkövetett szabályszegéseket, és emellett azt is megállapította, hogy a ... Kft. részéről nem történt olyan munkavédelmi szabályszegés, amely ok-okozati összefüggésben állt volna a bekövetkezett balesettel. A szakértő a sérült terhére róta, hogy a részére biztosított, a láb védelmét szolgáló egyéni védőeszközt nem viselte, ennek okáról munkáltatóját nem tájékoztatta, és ezáltal megszegte az Mvt. 60. § (1) bekezdés b) és d), valamint e) pontjában foglaltakat. Ugyanakkor a felperes mint foglalkoztató is szabályt szegett akkor, amikor nem határozta meg a végrehajtandó munkafolyamat balesetmentes, biztonságos megvalósításának módját az adott munkafeladathoz, munkakörnyezethez, személyi tényezőkhöz igazodóan, az azzal összefüggő veszélyekre irányultan. Ezen felül nem tartatta be a teljesítendő tevékenységre vonatkozó normatív munkavédelmi szabályokban meghatározott követelményeket sem. A felperes a

bekövetkezett balesettel összefüggő munkatevékenységre vonatkozóan dokumentált módon nem fogantatosított olyan szervezési-szabályozási intézkedéseket, és nem adott a biztonságot szolgáló olyan utasításokat, amelyek garantálhatták volna a sérült munkavállaló egészségét nem veszélyeztető, biztonságos munkavégzés feltételeit; nem győződött meg a munkafolyamat megkezdésekor, illetve azt követően rendszeresen arról, hogy a tényleges munkavégzés megvalósítása megfelel-e a munkavédelmi rendeletekben, utasításokban megfogalmazott követelményeknek, és azokat az érintett munkavállaló ismeri és megtartja-e; nem rendelkezett a perbeli időszakra vonatkozóan kockázatértékeléssel sem. A felperes szabályszegései közvetlen ok-okozati összefüggésben álltak a sérült balesetével.

A felperes keresete és az alperes védírata

[6] A felperes a keresetében az alperes határozatának megsemmisítését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Álláspontja szerint a bekövetkezett baleset kizárólag a sérült munkavállaló szabályellenes magatartásával, kötelezettségszegésével volt összefüggésbe hozható, ezért a munkáltató – az MK 46. számú állásfoglalás alapján – mentesül a megtérítési kötelezettség alól. A felperes a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.27.210/2019. szám alatt folyt eljárásában meghallgatott két tanú (... és ...) vallomásának figyelmen kívül hagyását is kérte. Hivatkozott továbbá a 2015. március 19-én kelt, a biomassza hőerőműhöz és a HDF gyártócsarnokhoz beosztott, takarító munkakörben foglalkoztatott munkavállalók részére adott, és a sérült munkavállaló által is aláírt írásbeli utasításra, valamint arra, hogy az adott munkaterület nem minősült a felperesi foglalkoztató munkaterületének.

[7] Az alperes védíratában a kereset elutasítását kérte a fizetési meghagyásban részletezett jogi és ténybeli indokai fenntartása mellett.

A bíróság ítélete

[8] A bíróság a felperes keresetét elutasította.

[9] A bíróság a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 37. § (1) bekezdés f) pontja alkalmazásával a felperes Mvt. 40. § (2) bekezdésére hivatkozását figyelmen kívül hagyva az alperes határozatát nem vizsgálta azzal, hogy „az ítélet alább kifejtett indokolása alapján ez nem is volt szükséges”.

[10] A bíróság hangsúlyozta, hogy az alperes részben a szakértői vélemény, részben a meghallgatott tanúk nyilatkozatai és az egyéb rendelkezésre álló iratok adatai alapján jutott arra a következtetésre, hogy a bekövetkezett balesetért a sérült nem kizárólagosan felel, abban a felperes felelőssége is megállapítható volt. A 3.K.27.210/2019. számú peres eljárásban lefolytatott bizonyítási eljárásban a sérült nyilatkozatával egyező tanúvallomások azt támasztották alá, hogy az ügyvezető targonca használatát tiltó utasításával ellentétes gyakorlatot a felperes eltűrte, az utasítás betartását a felperes nem ellenőrizte megfelelően.

[11] A bíróság a közigazgatási eljárás során igénybe vett igazságügyi szakértő szakvéleménye alapján megállapította, hogy a felperesi foglalkoztató oldalán elkövetett szabályszegések ok-okozati összefüggésben álltak a bekövetkezett balesettel. Ezek közül az ellenőrzési kötelezettség elmulasztásának kiemelt jelentőséget tulajdonított, hangsúlyozva,

hogy nem elegendő az utasítások kiadása és azok munkavállalókkal való ismertetése, az utasítások betartását a foglalkoztató a munkavégzés során köteles ellenőrizni.

[12] A bíróság ... tanúvallomását is értékelve megállapította, hogy a sérült munkavállaló munkavégzése kapcsolódhatott a ... Kft. munkaterületén tartózkodó munkavállalók munkájához, mivel a konténercsere szükségességét a takarítók kötelessége volt jelezni a csomagoló munkakörű munkavállaló felé, aki azon a területen tartózkodott, ahol a felperesi álláspont szerint a sérült munkavállaló egyáltalán nem tartózkodhatott volna. A lefolytatott bizonyítás alapján kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a baleset bekövetkeztének napján üzemleállás volt, így a konténercsere valószínűsége kisebb volt, mint folyamatos üzemmód esetén, azonban ezt a lehetőséget a bizonyítási eljárás adatai alapján kizárni nem lehetett. E körben utalt ... vallomásra is. ... vallomása alapján azt is megállapította, hogy amikor műszaki igazgató nem tartózkodott a helyszínen, akkor a csoportvezetők feladata volt az ellenőrzés. Kiemelte, hogy már a felperes által lefolytatott munkabaleseti eljárás során is ellentmondásokat tartalmazott a sérült nyilatkozata, melynek feloldását ... megkísérelte, azonban kétséget kizáróan nem lehetett megállapítani, hogy a baleset bekövetkezésének napján ténylegesen szükség volt-e a konténercserére vagy sem.

[13] A bíróság nem fogadta el a felperes azon érvelését sem, mely szerint a sérült kizárólagos és elháríthatatlan magatartása okozta a balesetet. Ezt a közigazgatási eljárás adatai és a szakértő szakvéleménye is cáfolta. A KK 25. számú állásfoglalás értelmében a foglalkoztatót csak abban az esetben nem terheli a megtérítési kötelezettség, ha a munkavédelmi szabályt kizárólag maga a balesetet szenvedett munkavállaló szegte meg. A bíróság hivatkozott a BH 2016.230. számú, az EBH 2016.M.9. számú és a BH 2019.209. számú eseti döntésekre is.

[14] Megállapította, hogy a felperes Ebtv. 67. §-a szerinti felelőssége fennáll, mert nem lehetett megállapítani, hogy kizárólag a sérült elháríthatatlan magatartása okozta volna a balesetet. A felperes, mint foglalkoztató kötelezettsége volt, hogy ellenőrizze az általa kiadott utasítások teljesítését, önmagában a tiltó intézkedés nem volt elegendő.

[15] A bíróság nem állapított meg olyan lényeges eljárási szabálysértést, amely indokolta volna az alperesi fizetési meghagyás megsemmisítését és az alperes új eljárásra utasítását, mert úgy ítélte meg, hogy az alperes eleget tett az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Akr.) 81. §-ában foglaltaknak, a szükséges és elegendő bizonyítást a megtérítési kötelezettség körében lefolytatta, és annak eredményét értékelve okszerűen következtetett a felperes Ebtv. 67. §-a alapján fennálló felelősségére.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem

[16] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet megváltoztatását és a támadott közigazgatási cselekményt hatályon kívül helyezését kérte.

[17] Mindenekelőtt azt emelte ki, hogy a keresetindítás során törvényi kötelezettsége volt előadni a közigazgatási tevékenységgel okozott jogsérelmet. A jogalkotó a jogszabálysértés helyett a jogsérelem fogalmát használva arra kívánt utalni, hogy a jogi helyzet pontos körülírása helyettesítheti a konkrétan megsértett jogszabályhely megjelölését. Azt már a közigazgatási eljárás során és a kereseti kérelmében is egyértelműen megjelölte, hogy a sérült munkavállaló olyan munkaterületre lépett önkényesen, ahol semmiféle munkafeladata nem volt, és amely munkaterületet nem a felperesi munkáltató uralt. Az Mvt. 40. § valóban csak az eljárás későbbi szakaszában került nevesítésre, de a Kp. 37. § (1) bekezdés f) pontja nem is a

jogszabályhely felhívását, hanem csak a jogi helyzet pontos és tényyszerű előadását követeli meg, ezért a bíróság jogsértően mellőzte az e jogi helyzet felőli döntés elbírálását. A mellőzés okszerű eredménye volt az, hogy a bíróság nem különítette el azon munkaterületeket, ahol a felperesi munkáltató felelt a munkabiztonságért, azon munkaterületektől, ahol a felperesi munkáltató ez irányú kötelezettsége már nem állhatott fenn.

[18] A felperes álláspontja szerint a jogerős ítélet az [50] bekezdésben ellentmondásos a felperesi felelősség körében; e bekezdés második mondata alapján a keresetet nem elutasítani, hanem annak éppen helyt adni kellett volna.

[19] A felperes sérelmezte azt is, hogy a bíróság a tényállást egy korábbi és olyan peres eljárásra is alapította, amelyben a felperes peres félként nem vett részt, így annak tényállási elemei nem alapozhatják meg a jelen per ténymegállapításait. A felperes arra is hivatkozott, hogy a baleset esetleges üzemisége automatikusan nem eredményezheti a foglalkoztatói felelősség megállapítását; a perbeli baleset nem tekinthető üzemi balesetnek, az munkabaleset volt.

[20] Kifogásolta a felperes azt is, hogy a bíróság tévesen alapította ítéletét a BH. 2016.230. számú eseti döntésre, mert a tényállás eltérősege mellett a büntetőjogi felelősség nem vonható párhuzamba a közigazgatási eljárásban megállapított munkavédelmi felelősséggel. Téves, és a jogszabályokkal nem egyeztethető össze az ítélet [55] bekezdésében foglalt, az EBH. 2016.M.9. számú döntésre utaló megállapítása. Ez ugyanis csak akkor lehetne a per eldöntése szempontjából releváns, ha a munkáltató telephelyén kívül végzett szolgáltatás ellátása munkafeladata lett volna a sérültnek, ami kifejezetten cáfolható. A sérült ... a ... Kft. alkalmazottját kereste abból a célból, hogy vele utazzon haza gépkocsin a délutános műszak után. A salakos konténer cseréjének szükségességét kizárólag a sérült állította, viszont nem kereste az operátort a konténercsere érdekében, és a találkozási pontból nem fordult vissza a kazánház felé, hanem attól el, az öltöző felé utazott. Nincs peradat arra sem, hogy a sérült CB rádión hívta volna ... aki aznap nem tartózkodott a gyárüzem területén, és a CB rádió használata indokolatlanná tette volna a munkahely elhagyását közvetlenül a műszak vége előtt. A sérült nem a salaktároló konténer cseréje miatt hagyta el a munkavégzési területét és a baleset helyszínén sem munkavégzési célból tartózkodott.

[21] A felperesnek ellenőrzési kötelezettsége nem volt, mivel a sérült balesete más munkáltató kizárólagos felügyelete alatt álló területen következett be. Az ezzel ellentétes ítéleti megállapítások {[59] bekezdés} jogsértőek. Életszerűtlen és nem vezethető le a munkavédelmi jogszabályokból az, hogy a munkáltatót folyamatos ellenőrzési kötelezettség terhelné.

[22] A felperes felelőssége alóli mentesülése alátámasztásaként hivatkozott a bírói gyakorlatra, amely szerint a foglalkoztató csak akkor felelős a társadalombiztosítási ellátások megtérítéséért, ha a baleset munkavédelmi mulasztásával okozati összefüggésbe hozható (Mfv.K.IV.10.596/2006., BH. 2007.7.321.). A munka irányításával megbízott munkavállaló balestével összefüggésben felmerült társadalombiztosítási szolgáltatásokért megtérítési kötelezettség nem terheli a foglalkoztatót, ha a balesetelhárító vagy egészségvédő óvó rendszabályt vagy óvintézkedést kizárólag maga a balesetet szenvedett munkavállaló mulasztotta el (Mfv.III.10.969/2009., EH. 2010.2262.).

[23] A felperes álláspontja szerint a bíróság a rendelkezésre álló tényeket és bizonyítékokat okszerűtlenül mérlegelte, az a logika szabályainak sem felel meg, és mindezek alapján téves következtetésre jutott, amikor a keresetet elutasította.

[24] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a „felülvizsgálati kérelem elutasítását” kérte. Érvelése szerint a felperesi azon állításának, hogy a sérültnek semmiféle munkafeladata

nem volt a baleset helyszínén, ellentmond a szakértői vélemény 18. oldalán a közvetlen felettes – ... ügyvezető – nyilatkozata, valamint ... és ... tanúk vallomása is.

[25] A bíróság a rendelkezésre álló tényeket és bizonyítékokat okszerűen, a logika szabályainak megfelelően mérlegelte, ezért a levont következtetés sem volt téves.

[26] A felperes az üzemi baleseti eljárásban és perben valóban nem vett részt, de jelen eljárásban sem tudta bizonyítani, hogy ne lett volna bevett gyakorlat a targoncán utazás, és ne lett volna munkafeladata a kazántakarítónak a targoncavezető felkeresése.

A Kúria döntése és jogi indokai

[27] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott, az alábbiak szerint.

[28] A Kp. 115. § (1) bekezdése értelmében a jogerős ítélet ellen jogszabálysértésre, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással lehet felülvizsgálati kérelmet előterjeszteni. A Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdése szerint a Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem keretei között bírálhatja felül. Ezért a Kúria – a Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontját is figyelembe véve – a jogerős ítéletnek csak azokat a rendelkezéseit vizsgálhatja, amelyeket a felülvizsgálati kérelem a pontos jogszabálysértéssel, jogszabályhellyel megjelölve, és indokait kifejtve támadott; valamint a jogerős ítélet abban a körben vizsgálható, amelyben a felülvizsgálatot előterjesztő fél szerint az a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér. A felülvizsgálati kérelmet benyújtó félnek – jogszabálysértésre hivatkozás esetén – a konkrét jogszabályhely megjelölésével elő kell adnia, hogy a jogerős ítéletet mely indokok alapján tartja jogszabálysértőnek (Kfv.VII.37.287/2023/2.). A felülvizsgálat, mint rendkívüli perorvoslat tárgya a bíróság jogerős határozata, és a félnek a felülvizsgálati kérelmében a bíróság jogerős határozatában szereplő jogi indokolással kell ütköztetnie a saját érveit (Kfv.II.37.750/2022/2., Kfv.VII.37.046/2023/2.). A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő, kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a jogerős ítélet mely rendelkezéseit és miért tartja jogszabálysértőnek. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját részletesen kifejti. Amennyiben a fél a felülvizsgálati kérelemben nem teremtett összefüggést a felhívott jogszabályhely és az ítélettel szemben megfogalmazott kifogás között, a jogerős ítélet érdemi felülvizsgálata nem végezhető el. (Kfv.VII.37.294/2020/4.)

[29] A felperes a felülvizsgálati kérelemben jogszabálysértésként csupán a Kp. 37. §-át és az Mvt. 40. § (2) bekezdését jelölte meg, és ezekkel összefüggésben azt kifogásolta, hogy a bíróság az eljárása során jogsértő módon hagyta figyelmen kívül a különböző munkáltatók alkalmazásában álló munkavállalók egyidejű foglalkoztatása esetén a munkavégzés összehangolását előíró rendelkezéseket. A felperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a Kp. 37. § (1) bekezdés f) pontjában megjelölt azon előírás, hogy a keresetlevélnek tartalmaznia kell a közigazgatási tevékenységgel okozott jogsérelmet, az annak alapjául szolgáló tények, illetve azok bizonyítékai előadásával, nem foglalja magába annak követelményét, hogy a felperes a sérelmét a jogszabályhely pontos megjelölésével terjessze elő.

[30] A felperes már a keresetlevelében előadta, hogy „a munkaterület nem kizárólag a felperes uralma alatt állt, sőt éppen fordítva, a ... Kft. munkaterülete volt (és az ma is), ahol felperes szerződés alapján végzett munkát a ... Kft. részére, amely munkavégzés során a

felperes alkalmazottai és a ... Kft. munkavállalói adott esetben munkakapcsolatba kerültek egymással” (keresetlevél 8.2. pontja). Ebből következően a bíróság önmagában amiatt, hogy a felperes nem jelölte meg keresetlevelében az Mvt. 40. § (2) bekezdését, nem mellőzhette volna a támadott közigazgatási határozat e szempontból való vizsgálatát. Az ítélet [42] bekezdésében a bíróság rögzítette, hogy nem pusztán amiatt hagyta figyelmen kívül az Mvt. 40. § (2) bekezdésének a rendelkezését, mert álláspontja szerint az arra történő hivatkozást a keresetlevél nem tartalmazta, hanem amiatt is, mert az általa „levezetett indokolás értelmében ennek vizsgálata nem is volt szükséges”, figyelemmel arra, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a felperes Ebtv. 67. §-án alapuló felelősségét – a KK 25. számú állásfoglalást is alkalmazva – megállapíthatónak találta. Kimondta ezért, hogy nem a sérült kizárólagos szabályszegésének a következménye volt a bekövetkezett baleset, és emiatt sem tartotta szükségesnek az Mvt. 40. § (2) bekezdése körében a vizsgálódást.

[31] Amennyiben a felperes a felülvizsgálati kérelmében az anyagi jogi rendelkezések közül az Mvt. 40. § (2) bekezdésre hivatkozott, szükségszerűen az Ebtv. 67. §-a bíróság általi megsértését is állítania kellett volna, tekintettel arra, hogy a jogerős ítélet ezen jogszabályhely által meghatározott megtérítési felelősségi szabályon alapult. A felülvizsgálati kérelemből tartalmilag kiderült ugyan, hogy a felperes mely ítéleti megállapításokkal nem értett egyet, azonban ez a jogerős ítélet felülvizsgálatához a megsértett jogszabályhely megjelölése nélkül – a fentebb kifejtettekre figyelemmel – önmagában nem elegendő.

[32] Jogszabálysértés és jogszabályhelyre történő hivatkozás hiányában a felülvizsgálati eljárás tárgya nem lehetett sem a megállapított tényállás helyessége, sem a bizonyítékok értékelésének okszerűsége, sem a 3.K.27.210/2019. számú eljárásban keletkezett bizonyítékok, illetve jogerős ítélet felhasználhatósága, sem a baleset üzemi jellege körében előadott felperesi hivatkozás. Ebből következően nem volt vizsgálható az sem, hogy a sérült milyen okból hagyta el a munkavégzés helyét, miért nem használt CB rádiót, szükséges volt-e az általa állított konténercsere, egyáltalán miért tartózkodott a baleset helyszínén.

[33] A felperes által hivatkozott kúriai határozatok is a jogerős ítéleti megállapítások tükrében voltak vizsgálhatóak, és az ítélet tényállásából kiindulva kellett állást foglalni abban, hogy ezektől jogkérdésben a jogerős ítélet eltér-e.

[34] A felperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a BH2016.230. számú eseti döntés alapvetően a munkáltató büntetőjogi felelősségéről döntött, ennél fogva a közzétett elvi tartalom első része a munkáltató megtérítési kötelezettsége körében folyt jelen közigazgatási jogvitára nem volt alkalmazható. Az elvi tartalom második része ugyanakkor állást foglalt a munkáltatót terhelő munkavédelmi szabályokról is, amelyet a bíróság éppen annak alátámasztásaként idézett, hogy adott esetben miért nem tartotta irányadónak az Mvt. 40. § (2) bekezdését.

[35] Az EBH 2016.M.9. számú elvi bírósági határozat a jelen per szempontjából nem releváns, mivel a munkavédelmi szabályok betartását a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 166-167. §-a alapján fennálló munkáltatói kárfelelősség szempontjából vizsgálta, abban az Mvt. 40. § alkalmazása nem merült fel. Jelen perben a munkáltató Ebtv. 67. §-a szerinti felelősségéről kellett döntenie; az Mt. és az Ebtv. szerinti munkáltatói felelősség pedig eltérő szabályozáson alapul. Mindezek alapján jelen jogvita elbírálásához az eseti döntésben foglalt elvi megállapítások nem irányadóak.

[36] A felperes által hivatkozott BH2007.7.321. szám alatt közzétett döntéstől való eltérést is megvizsgálta a Kúria, és megállapította, hogy a két ügy tényállása lényegi kérdésben különbözött, mivel az idézett döntés (BH2007.7.321.) alapjául szolgáló munkabalesettel okozati összefüggésbe hozható mulasztást a foglalkoztató nem követett el. Ezzel szemben jelen perben a felperesi foglalkoztató az ellenőrzési kötelezettségét elmulasztva a munkavédelmi szabályokba ütköző gyakorlatot eltűrte. Ennél fogva a bíróság jogerős döntése

nem áll ellentétben azzal az elvvel, hogy a foglalkoztató csak akkor felelős a társadalombiztosítási ellátások megtérítéséért, ha a baleset a munkavédelmi mulasztásával okozati összefüggésbe hozható.

[37] Nem tér el a jogerős ítélet az Mfv.III.10.969/2009/3. számú, EH2010.2262. számon közzétett döntéstől sem. Ennek lényege szerint, ha a megtérítési perben nem nyert tisztázást, hogy mely folyamatok során történt szabálytalanság, vizsgálni kell, hogy a baleset kizárólag a sérült szabálytalansága folytán következett-e be, vagy az összefüggött a munkáltató magatartásával is. A munkáltató a megtérítési kötelezettsége alól csak akkor mentesül, ha a balesetelhárító vagy egészségvédő óvrendszabályt vagy óvintézkedést kizárólag maga a balesetet szenvedett munkavállaló mulasztotta el. A jelen perbeli esetben nem volt megállapítható, hogy a bekövetkezett baleset kizárólag a sérült szabályszegésére vezethető vissza, a baleset a foglalkoztató munkavédelmi kötelezettségszegésével volt okozati összefüggésbe hozható.

[38] A felperes felülvizsgálati kérelmében jogszabályi hivatkozás nélkül ugyan, de megalapozottan hivatkozott arra, hogy a jogerős ítélet [50] bekezdése ellentmondásban áll a rendelkező résszel. A Kúria a jogerős ítélet indokolása egészét vizsgálva megállapította, hogy a hivatkozott bekezdés nyilvánvaló elírást tartalmaz, annak utolsó mondatának második tagmondatából kimaradt a „nem” szócska. A jogerős ítélet [50] bekezdés második mondata helyesen: „Ezzel összefüggésben a bíróságnak az volt az álláspontja, hogy az alperesi eljárás során olyan ellentmondások nem merültek fel, melyek kétséget kizáróan cáfolták volna, és kétséggé tették volna a felperesi megtérítési kötelezettség fennálltát az Ebtv. 67. §-a alapján.”.

[39] Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Kp. 121. § (1) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[40] *A foglalkoztató nem mentesülhet az Ebtv. 67. §-a szerinti megtérítési kötelezettség alól, ha a baleset - akár csak részben is - okozati összefüggésben állt a munkavédelmi szabályszegésével.*

Záró rész

[41] Az alperes perköltségének megfizetésére a felperes a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése, valamint a Kp. 35. § (1) bekezdés a) pontja alapján köteles. A Kúria a perköltség viseléséről, összegéről a Pp. 82. § (1)-(3) bekezdéseire, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontjában, és (5) bekezdésében foglaltakra figyelemmel döntött.

[42] A felülvizsgálati eljárás az Ebtv. 75/A. §-a alapján illeték-és költségmentes.

[43] A Kúria ítélete elleni további perorvoslat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

[44] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2023. október 4.

Dr. Farkas Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Bérces Nóra s.k. előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró, Dr. Gyurán Ildikó s.k. bíró, Dr. Sugár Tamás s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő